

Enclosed please find clipping(s) of our
bibliographical quarterly KIRJATH SEPPER
vol. 34 no. 1 listing your publication(s),
which we received through your courtesy.
Kindly accept our cordial thanks.

The Editor

447 **Koschland, Max.** Die Sch'tar Isko-Bestimmungen im jüdischen Bankengewerbe; Referat... 21. März 1956. (Zürich), Bank Koschland & Hepner AG., [1956]. 10 p. 8°.

הרצאה באספה השנתית הכללית של הבנק.

448 **Silverman, William B.** Rabbinic stories for Christian ministers and teachers. New York, Abingdon Press, (c 1958). 221 p. 8°.

לקוטים מן התלמוד, המדרש והספרות החסידית משר-לבים וממוזגים כאן עם דברי הסבר מאת המחבר.

מדע הדת, פילוסופיה יהודית

449 **Balthasar, Hans Urs von.** Einsame Zwiesprache; Martin Buber und das Christentum. Köln, J. Hegner, (1958). 129, [1] p. 8°.

450 **Buber, Martin.** Schuld und Schuldgefühle. Heidelberg, L. Schneider, 1958. 68 p. 8°.

הרצאה. על רעיון ה"וידוי": ע' 43 ואילך.

451 **Leff, Gordon.** Medieval thought; St. Augustine to Ockham. (Harmondsworth, Middlesex), Penguin Books, (1958). 316 p. 8°.

בקטע על הפילוסופיה היהודית מדובר רק על גבירול הרמב"ם (ע' 167-162).

452 **Lullus, Raymundus.** El "Liber predicacionis contra Judeos" de Ramón Lull. Primera ed., crítica, con introducción y notas por José M.a Millás Vallicrosa. Madrid, 1957. 150 p., 3 l., facsim. 8°.

Consejo superior de investigaciones científicas. Instituto Arias Montano. Serie B, núm. 7.

ספר פולמוס זה, היוצא כאן לראשונה ע"פ שני כ"י, מורכב מ-52 דרשות על פסוקים מן המקרא, והם נדרשים כאן ברוח כריסטולוגית, שהרי ברוב רובם מגלה לולוס רמזים ל"שילוש". במבוא (ע' 67-13) מנתח המהדיר את מהלך המחשבה של כל דרשה ודרשה ומצביע על הרעיונות של הסכולסטיקה הנוצרית המונחים ביסודן של הדרשות. הוא עומד גם על הקשרים בין חבור זה לבין שאר ספרי פולמוס וכווח של לולוס.

בהרבה על המספרים הנקובים בשערים, שהרי אחדים מן הערכים הם ליקוטים מקיפים מספריהם של חכמים רבים.

443 ויס, אברהם. סדר הדין; מחקרים במשפט התלמוד. מאת אברהם וייס. ניו-יורק, "חורב", ישיבה אוניברסיטה בסיוע המכון הישראלי, תשי"ח. א, 257 ע'. 8°.

התכן: הבי"ד של זבל"א. "זה פוסל דינו — זה פוסל עדיו של זה...". חזרת בע"ד מקבלת דיינים, עדים, שבו"ע. משנת הפסולין. בעית הגדרת סוחרי שביעית. משנת הקרובין — האוהב והשונא. "הן ובניהן וחתניהן וחורגו לבדו". משנת כיצד בודקין. בירור השיטות בגביית עדות, חזרת העדים ועדים זוממין. גבית עדות וחזרת עדים (סי' כום ומסקנות). לשון הפס"ד. "הרגו אין נהרגין" וראיה אחרונה בד"נ. ראיה אחרונה בד"מ. בעית החזרת הדין בסוגית הבבלי. "זילותא דבי דינא". משנת רפ"ד כמעבר מד"מ לד"ג — "דרישה וחקירה" — פתיחה לזכות. הצעת משנת ד"ג — הבי"ד של כ"ג — האיום. טיב החקירות ומס' פרן. מי מלמד זכות ומה דינו. "יוסיפו הדיינים".

444 מדרש הגדול על חמשה חומשי תורה. ספר במדבר. יוצא לאור עולם פעם ראשונה על-פי ששה כתבי יד מארץ תימן. ערוך ומסודר... עם חילופי נוסחאות ופירוש... וגם מראי מקומות ממקורות שונים... וגם מבוא... מאת שלמה פ"ש. חלק א. לונדון, (דפוס "החיי נור"), תשי"ח (1957). 33, 376, [2] ע', פקסימיל. 8°.

עם שער נוסף באנגלית.

במדבר — שלח לך. המהדורה הקודמת, שכללה רק את סדר במדבר ומחציתו של סדר נשוא, ת"ש: ק"ס י"ח 33, שם גם בקורת מאת ח. ילון.

445 צכנוביץ, ירוחם זאב. ספר תורת ירוחם; ... חדושים וביאורים... בסוגיות ובענינים עמוקים בש"ס ופוסקים... מאת ר' ירוחם זאב צכנוביץ... המכונה פישל וואלק צעכאנאוויץ מלומזה... יוצא לאור ע"י בני המחבר... חלק ג. (New York, דפוס Twersky), תשט"ז. 82 דף. 4°.

צ' סימנים של שו"ת וחדושי הלכה וט' מאמרים בדברי מוסר. — הקודמים: ק"ס כ"ז 45.

446 קושלביץ, שמואל. ספר נתיבות שמואל; חלק ב: חדושים וביאורים על מס' תולין אשר חנן ד' אותי שמואל בלאאמור... צבי יהודה קושעלעוויץ... נוא יארק, דפוס "בלשן", תשט"ז. [8], 15, 404, [1] ע'. 2°.

עם שער נוסף באנגלית. חלק א, על סוגיות שונות, יצא בשנת תש"א.

שבין מושגי אהבת ה' במסורת הרבנית, בכלאם היהודי ובניאוראפלטוניות היהודית. הוא מדגיש את העובדה שסעדיה גאון היה הראשון שהכניס את מושג האהבה השכלית לתוך הפילוסופיה היהודית (עמ' 76), מושג החור זר ונשנה אצל ר' בחיי אבן פקודה, רמב"ם וכו' (אפילו אצל ר' משה די ליאון והרבה מקובלים!), אבל נעדר בחסידי אשכנז (עמ' 153). ברם, אין אנו מוצאים כלל, שואידיא שם דגש על יחס זה בין האהבה הקונטמפלטיבית ובין תפיסת האל הכרוכה במסורת הניאוראפלטונית. כך, לדוגמה, אין זכר לחסדו של האל כהנמקת הבריאה, רעיון אפלטוני הרווח במחשבה היהודית של ימי הביניים.

בכלל, אין ספרו של וואידיא מנסה לעמוד על הנושא באופן שיטתי-תיאולוגי, ואף לא מבחינת "התפתחות האי-דאות". הוא מגדיר את תפקידו בדברים ברורים כנסיון "לנתח את המקורות ולפרשם" (עמ' 7), תפקיד כביר אשר המחבר מלא אותו בהצטיינות יתרה ולפי מדתו הנעלה הידועה. המחבר אסף חומר עשיר מספרי דפוס ומכתבי יד רבים (ראה רשימת כה"י בעמ' 307), הוציא את תמי ציתו והסביר את הלך רוחם של הוגי דעות ותורתם בני דון. הטכסטים מלוקטים ממקורות פילוסופיים וקבליים מתקופת ימי הביניים עד גירוש ספרד, והמחבר נוגע בבעי-יות הספרותיות שמסביב להם. בפרק הפתיחה מעט הכי-מות ורב האיכות אנו מוצאים לקט תורות ודעות מן המקרא, הספרים החיצוניים ומדרשי חז"ל. הטכסטים ניי-תנים בתרגום צרפתי צח ומדויק עם פירושים מאירי עיי-נים. הספר ישמש, איפוא, אנתולוגיה מקיפה ונהדרת על נושא מרכזי בתורת היהדות ובכלל כעין פתיחה לספרות הפילוסופית-קבלית. הוא ידריך רבים להערכת עומק המח-שבה הדתית ביהדות ויקל על העיון בבעיות התיאולוגיות עפ"י הטכסטים הנ"ל ועפ"י בירור הדעות הניתן לנו.

רוב המוטיבים החוזרים ונשנים בנריאציות שונות במי-קורות המובאים מתיחסים אל עניינים אלו: פסוקי התורה כמו "ואהבת את ה' אלהיך", "לאוהבי ולשומרי מצותי" וכיוצא בהן; בחירת ישראל; המצוה להדמות לה'; שמחת הצדיק; עקדת יצחק; יסורין של אהבה. הספר מלא וגי-דוש פירושים על עניינים אלו ובראשם שלושה נושאים הראויים להזכרה ואולי גם לבדיקה מיוחדת:

א. אהבה ויראה והיחס שביניהן תופסים מקום רב בספר. אם נלקט את הציטטות המפורזות ופירושיהן ניוכח עד כמה העסיקו מוטיבים אלו את דעתם של חז"ל והוגי-הדעות של ימי הביניים. במה שנוגע למדרשי חז"ל הרבה וואידיא להשתמש במחקרו החשוב של א' ביכלר ז"ל על

453 **Mensching, Gustav.** Toleranz und Wahrheit in der Religion. Heidelberg, Quelle & Meyer, 1955. 196 p. 8°.

על גישתם של הנביאים לבעיה ר' ע' 35-6, של "הכנסיה היהודית" ע' 57-55. יחס הכנסיה הקתולית ליהדות: ע' 50. ור' גם במפתח. ביבליוגרפיה: ע' 187-190.

454 **Siegen, Johann.** Der Erzengel Michael. (Colmar), Verlag Alsatia, (1957). 105 p., 31. 8°.

Part. cont.: Der Fürst Israels (p.13-16).

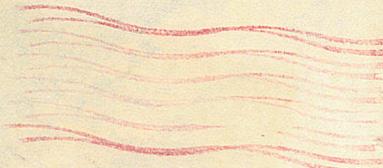
455 **Siegfried, André.** Les voies d'Israël; essai d'interprétation de la religion juive. [Paris], Hachette, (1958). 175, [1] p. 8°.

המחבר משתדל להבין את החשיבה הדתית המיוחדת ליהדות. הוא שואל על הסבות שבגללן "היהדות המשיכה בדרכה המפליאה המיוחדת לה, לאחר שנתנה לנצרות לפי-רוש ממנה". הוא יצא לחקירה זו מתוך רצון להבין אותם השרשים של דתו — דת פרוטסטנטית — הנוצרים ביהדות.

456 **Vajda, Georges.** L'amour de Dieu dans la théologie juive du moyen âge. Paris, J. Vrin, 1957. 307 p., 11. 4°. = Etudes de philosophie médiévale, 46.

אהבת ה' היא נושא המונח ביסודה של היהדות. משמ-עותה היא כפולה: מצד אחד מסמנת היא את אהבתו של ה' את האדם וישראל ומצד אחר את האהבה בה דבק האדם בה' וירא אותו. מי שדן בהחינה הראשונה עוסק בתיאולוגיה, שהרי חוקר הוא את מדותיו של ה', ובלי ספק צריך לשים לב גם למדת החסד וגם למדת הדין. מי שער-מד על ענין האהבה מהבחינה השנית יש לו גישה אחרת; יכולה זו להיות פסיכולוגית, מוסרית או מטפיזית. בכל אופן עוסק הוא בתורת האדם. ספרו החשוב של וואידיא מתכוון לדון בשתי בחינות אלה גם יחד. רוצה הוא לענות על השאלה: "שתי אהבות אלה (או אהבה הדדית זו) מהותן והתגלותן מה הן?" (עמ' 8). אין זה ברור אם הכיר המחבר די הצורך בבעיה המתודית הכרוכה בכונה זו, שיש בה לכאורה מעין ערוב פרשיות. מאידך, יש קשר בין שתי אהבות אלה. התפתחותה של זו מביאה לידי שינוי בעמדתה של זו. תפיסת האל בניאוראפלטוניות היהודית דורשת אהבת ה' שכלית וקונטמפלטיבית. הפירוש האלגורי המסורתי של שה"ש משנה, איפוא, את אפיו (השוה להלן). וואידיא מראה בדיקנות רבה את ההבדלים

דודת 1948
PRINTED MATTER

Mr.
Prof. J. Millas-Vallicrosa
Universidad de Barcelona

SPAIN

ק ר י ת ס פ ר

ירושלם, ת.ד. 503

KIRJATH SEPHER

JERUSALEM, P. O. B. 503

ישראל — Israel